

Az európai adatvédelmi biztos véleményének összefoglalója az Európai Unió és az Oroszországi Föderáció közötti, a kábítószer-prekursorokról szóló megállapodás megkötéséről szóló tanácsi határozatra irányuló javaslatról

(A vélemény teljes szövege angol, francia és német nyelven megtalálható az európai adatvédelmi biztos honlapján:
<http://www.edps.europa.eu>)

(2014/C 32/07)

I. Bevezetés

I.1. Az európai adatvédelmi biztossal folytatott egyeztetés háttere

1. 2013. január 21-én az Európai Bizottság javaslatot fogadott el az Európai Unió és az Oroszországi Föderáció közötti, a kábítószer-prekursorokról szóló megállapodás megkötéséről szóló tanácsi határozatra irányuló javaslatról (a továbbiakban: a javaslat) ⁽¹⁾. A javaslatot egyeztetés céljából ugyanazon a napon elküldték az európai adatvédelmi biztosnak.

2. A javaslat tartalmazza az Európai Unió és az Oroszországi Föderáció közötti, a kábítószer-prekursorokról szóló megállapodás (a továbbiakban: a megállapodás) szövegét ⁽²⁾. A megállapodás II. melléklete egy listát tartalmaz az adatvédelmi fogalom meghatározásokról és alapelvekről (a továbbiakban: adatvédelmi alapelvek) ⁽³⁾.

3. A Bizottság előzetesen egyeztetést folytatott az európai adatvédelmi biztossal. E vélemény alapja az említett egyeztetés során nyújtott tanácsadás és az európai adatvédelmi biztosnak a kábítószer-prekursorokkal folytatott bel- és külkereskedelemtől szóló európai uniós rendeletek módosításáról szóló véleménye ⁽⁴⁾.

I.2. A megállapodás célja

4. A megállapodás célja, hogy tovább erősítse az Európai Unió és az Oroszországi Föderáció között a kábítószer-prekursorok törvényes kereskedelemtől való eltérítésének és a kábítószerek és a pszichotróp anyagok (a továbbiakban: kábítószer-prekursorok) tiltott előállításának megakadályozása terén folytatott együttműködést.

5. Az Egyesült Nemzetek Szervezete keretében létrejött, a kábítószerek és pszichotróp anyagok tiltott kereskedelme elleni, 1988. évi egyezmény (a továbbiakban: az 1988. évi egyezmény) ⁽⁵⁾ alapján a megállapodás lehetővé teszi a Felek (az Európai Unió és az Oroszországi Föderáció) illetékes hatóságai közötti, kereskedelmet ellenőrző eljárások és kölcsönös segítségnyújtás koordinációját, valamint a technikai és tudományos együttműködést és egy közös ellenőrzési szakértői csoport létrehozását.

IV. Következtetések

35. Az európai adatvédelmi biztos üdvözli a megállapodás szövegének személyes adat-védelemre vonatkozó rendelkezéseit és azt, hogy a Felek által tiszteletben tartandó, személyes adatok védelmével kapcsolatos alapelvek helyet kaptak a mellékletben.

36. Az európai adatvédelmi biztos azt javasolja, hogy a szöveg tegyen kifejezett utalást arra, hogy a 95/46/EK irányelvet végrehajtó tagállami jogszabályok az EU által az orosz hatóságok számára továbbítandó személyes adatokra és a személyes adatok uniós hatóságok általi feldolgozására is alkalmazandók. Javasolja továbbá, hogy a jogszabály szövege tegyen említést az EU Alapjogi Chartájának 7. és 8. cikkéről.

37. Ajánlja továbbá, hogy a 3. cikk (2) bekezdése, a 4. cikk (1) bekezdése és az 5. cikk (3) bekezdése pontosítsa, hogy a személyes adatok mely kategóriái cserélhetőek ki. Ezenkívül a gyanús tranzakciókkal kapcsolatos adatok vonatkozásában kerüljenek további biztosítékok (pl. rövidebb megőrzési idő, szigorúbb biztonsági intézkedések) a megállapodásba vagy a II. mellékletbe. Az adatfeldolgozásnak az 5. cikk (3) bekezdésében említett további céljait egyértelműen szerepeltetni kell a megállapodásban és azoknak összeegyeztethetőnek kell lenniük az adattovábbítás eredeti céljával.

⁽¹⁾ COM(2013) 4 final.

⁽²⁾ A javaslat melléklete.

⁽³⁾ A megállapodás II. melléklete.

⁽⁴⁾ Az európai adatvédelmi biztos 2013. január 18-i véleménye a kábítószer-prekursorokról szóló 273/2004/EK rendelet módosító rendeletre irányuló javaslatról és a kábítószer-prekursoroknak a Közösség és harmadik országok közötti kereskedelme nyomon követésére vonatkozó szabályok megállapításáról szóló 111/2005/EK tanácsi rendelet módosításáról szóló javaslatról, különösen annak 9–10. oldala, a szöveg a http://www.edps.europa.eu/EDPSWEB/webdav/site/mySite/shared/Documents/Consultation/Opinions/2013/13-01-18_Drug_precursors_EN.pdf oldalon hozzáférhető.

⁽⁵⁾ A kábítószerek és pszichotróp anyagok tiltott kereskedelme elleni, 1988. december 19-én Bécsben elfogadott ENSZ-egyezmény. Az egyezmény szöveg elérhető a következő honlapon: http://www.unodc.org/pdf/convention_1988_en.pdf

38. Az európai adatvédelmi biztos üdvözli a megállapodás 5. cikkének (2) bekezdésében szereplő tilalmat arra vonatkozóan, hogy a személyes adatok nem őrizhetők a szükséges időnél tovább, de javasolja legalább a maximális adatmegőrzési időtartamok megállapítását.

39. Az európai adatvédelmi biztos üdvözli, hogy a megállapodás szövegében helyet kaptak a kötelező adatvédelmi alapelvek. Ugyanakkor kiegészítésüket az alábbiak szerint javasolja:

- a szöveg kiegészítése az „adatbiztonság”-ról szóló rendelkezésekkel és az „érzékeny adatok”-ra vonatkozó egyedi követelményekkel,
- az „átláthatóság” és a „hozzáférési, helyesbítési, törlési és zárolási jogok” alelveinek foganatosítását célzó eljárások pontosítása a megállapodás vagy a melléklet szövegében,
- az „adattovábbítás harmadik fél részére” fogalmának vonatkozásában a szöveget ki kell egészíteni azzal, hogy a Felek illetékes hatóságai addig nem továbbíthatnak személyes adatokat más címzettek számára, amíg e címzett nem biztosítja az adatok megfelelő védelmét és nem rendelkezik az adattovábbítás eredeti céljáról,
- A „jogorvoslat” alapelvnek tekintetében pontosítani kell, hogy a megállapodásban máshol, más összefüggésben említett „illetékes hatóság” kifejezés itt a személyes adatok védelméért és feldolgozásuk felügyeletéért felelős illetékes hatóságokat takarja,
- A megállapodásban vagy legalább a Felek levélváltásában, illetve a megállapodást kísérő dokumentumokban említést kell tenni a vonatkozó hatóságokról és a rendelkezésre álló jogorvoslati lehetőségekkel kapcsolatos gyakorlati tudnivalókról,
- Az „átláthatósághoz és a hozzáféréshez való jog alóli kivételek” alapelvnek tekintetében pontosítani kell, hogy azokban az esetekben, amikor az érintett személynek nem adható hozzáférési jog, közvetett hozzáférést kell biztosítani az EU tagállami adatvédelmi hatóságain keresztül.

41. Pontosítani kell továbbá, hogy a Felek adatvédelmi felügyeleti hatóságainak közösen kell felülvizsgálniuk a megállapodás végrehajtását akár a közös ellenőrzési szakértői csoport, akár külön eljárás keretében. Ezen túlmenően amennyiben az érintett orosz felügyeleti hatóság függetlensége nem nyert kellő bizonyossággal megállapítást, pontosítani kell, hogy az uniós tagállami adatvédelmi hatóságokat be kell vonni a megállapodás orosz hatóságok általi végrehajtásának felügyeletébe. E felülvizsgálat eredményeiről jelentést kell benyújtani az Európai Parlamenthez és a Tanácshoz, adott esetben teljes titoktartás mellett.

42. Az európai adatvédelmi biztos javasolja a megállapodás 12. cikkének kiegészítését egy olyan záradékkal, amely szerint a megállapodást bármely Fél felfüggesztheti vagy megszüntetheti, amennyiben a másik Fél a megállapodásban rögzített kötelezettségeit – ideértve az adatvédelmi alapelveknek való megfelelést – megszegi.

Kelt Brüsszelben, 2013. április 23-án.

Giovanni BUTTARELLI
az európai adatvédelmi biztos helyettese